Bizkaia
foru aldundia
diputación foral

1. MAHASGINTZA BOLETINA / 2025eko URTARRILA-OTSAILA

- **Internet bidezko asteroko oharrak :**
  http://www.bizkaia.eus/home2/Temas/DetalleTema.asp?Tem_Codigo=5505&Idioma=EU
- **Erantzungailu automatikoaren bidezko asteroko oharrak (Maiatzaren lehen astetik aurrera): 944066879**
- **Mahasgintza eta enologia boletina.**
- **SMS mezuak egoera berezietarako (gorrinaren lehen mailako infekzioa, lehen orbanaren topaketa, txingorra...).**

1.-TRATAMENDU GIDAK 2025 TA OHAR FITOSANITARIOAK

Famili desberdinetako materia aktiboak txandakatzea funtsezkoa da erresistentzien sorrera ekiditeko, batez be fungizida sistemiko eta sarkorrak erabiltzerakoan.

Produktu Fitosanitarioen Registroan izaneko goraberen gainean, nabarmentzekoa mildiuaren aurkako **Delan One** (ditianona %50) produktua erabilgarria dogula**.** Beste alde batetik, **metiram** gai eragingarria, eta bere produktu komertzialak **Polyram** ta **Enervin Top Registrotik kanpo geratu direla** ta 2025ean ezin izango dira mahastian aplikatu. Azkenik, **Prolectus** antibotritikoa salmenta epemuga 2025/07/15ean deko ta 2025 kanpainan erabili ahal izango da, baina 2026ko kanpainan ez, holan dala adi geratzen diren hondakinekaz. Hurrengo boletinetan produktu honen erabilpen epemuga jakinazariko dotsuegu.

Beste urteetan lez, kanpainan zehar Boletinak bidaliko doguz izurri eta gaixotasunei buruzko informazioa batuz, baita une egokietan erabili beharreko produktuei buruzkoa. Asteroko abisuak maiatzetik aurrera**, 94 420 68 79** tfnoan. erantzungailu automatikoaren bidez emongo dira edo web-ean berba hauek sartuz: “tratamendu abisuak Bizkaia”.

Gogorarazi behar da Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Sailaren web orri berean, www.bizkaia.eus, izurritei eta gaixotasunei buruzko hainbat informazio, Zallako Frutagintza Estazioan egindako saiakuntzan, Landareen Bebesarako Zentroan, Enologia laborategia, eta beste informazio interresgarria dagoela.

Landare Osasuneko Teknikariek mahastietan agertutako izurri eta gaixotasunei buruzko kontsultak erantzungo dabez, horretarako, laginak Landare Babeserako Zentrora, Derion, bidali daitekez, edo 94 454 10 09 telefonoan teknikariekin harremanetan jarri.

2.-INAUSKETA ZAURIAK

Azkeneko kanpainetan zureko onddo-multzoen eragina (ardagai, eutipiosisa, beso sikua…) gora egin dau. Onddo honen kontrako tratamendu osagarririk ez da eta probentiboki honako neurriak gomendatzen dira:

- Landaketa ziurtatutakoa eta kalitaterik onenekoa dan material begetalagaz egin. (Mintegi ofizialekoak eta Pasaporte Fitosanitariogaz)

- Hazkunde-garaian, **sintomak dituzten mahatsondoak markatu.** Neguan, inausketa garaian, infektatuta dauden mahatsondoetan jardun.

- Neguan eta **inausketa garaian, kaltetutako mahatsondoak amaierarako utzi**, eta artaziak desinfektatu mahatsondo batetik bestera igarotzean. (lixiba diluitua % 3an duen spray erabili)

- **Inausketa eguraldi lehorra dagoenean egin.** Inausi izerdiaren bidea erraztuz.

- Infektatuta dagoen inausketako materiala suntsitu. Landaketatik atera eta erre.

- Inausketako mozketak ez dira horizontalak izan behar. Inausketako zauriak, batez be handiak, **mastic-agaz estaldu**.

- Zureko gaixotasunen kontrako produktu fitosanitarioak prebentiboak dira ta landaketa egiten dan momentutik babestea beharrezkoa dekie.

- Landare barria sor daiteke beheko kimuetatik, egur osasuntsua mozten dugula ziurtatzen badugu (nekrosirik edo egur ustelik ez dagoen lekuan); moztutako tokia mastic-ekin estali behar da.

- Beste batzuk: landare gazteetan egoera behartuak saihestu, adibidez, ekoizpena aurreratzeko ongarri gehiegirik ez bota.

3.- NEGUKO ONGARRITZEA

Neguko geldialdiaren epealdian, premiazkoa da lurzorutik ateratako elikagarriak bueltatzea, Potasio, Fosforo eta Magnesiodun ekarpenekin.

Ongarritzearen gomendio orokorra lurzoruaren eta orriaren analisia egon ezean honakoa da:

75 - 125 gramo 0-14-14 andui bakoitzeko.
20 - 40 gramo Magnesio Sulfato andui bakoitzeko.

Ongarri hauek anduiaren inguruan ezarriko dira, landare gazteetan ongarritu gabeko 25 cm.ko diametroko zirkulu bat ongarritu gabe utziz; eta andui helduetan landaketa-lerroan kokatuz.

Ez da nitrogenodun ongarritzeak egiteko unea, hauek euriak garbi baititzake anduiak udaberrian aprobetxatu baino lehen.

Ongarriak ez badira une honetan botatzen ta udaberrian, anduia mugitu danean, egiten bada, Nitrogenoa, Fosforoa, Potasioa eta Magnesioa dituen ongarri hirukoitza botako da, beti lurzoru ta orri analisisen arabera.

4.-LURZORUAREN MANTENIMENDUA

Neguaren amaieran gomendagarria da bedarra kentzea matsondoagaz sortzen dan konpetentzia ekiditeko ta baita udabarriko laien eragina gitxiteko. Erabilitako era lerroan herbizida botatea bada, aplikazioa kontu handiz egin, produktua landaketa-lerroan kanpai batekin 60 – 80 zm.ko banda baten kokatuz eta, zepa-lepoa ez bustitzen ahaleginduz. Tratamendua ernabarritu baino lehen egin behar da fitotoxizidaderik ez sortzeko.

Pasiloan, lerroen artean, landare-estaldura sasigarbitzeko makineriarekin mantentzea proposatzen da, zorua hobeto airebarritzea, materia organikoaren maila hobetu, eta tratamenduak egiteko makineriaren sarbidea errazten baitu.